

TV 2s etiske retningslinjer

Programetiske værdier og journalistisk etik på TV 2

TV 2 er en uafhængig og selvstændig medievirksomhed, som arbejder ud fra et publicistisk udgangspunkt.

TV 2s programmer og artikler skal være troværdige, fair og redelige.

TV 2 er i sin journalistik fri af partipolitiske, organisatoriske og kommercielle bindinger. Det gælder også i sager, hvor TV 2 er rettighedshaver.

TV 2s programmer og artikler må ikke tilskynde til had.

TV 2 tager særlige hensyn til børn.

TV 2 følger dansk lovgivning og holder sig inden for de rammer, som medieansvarsloven, Pressenævnet, Radio- og TV-nævnet og reklamelovgivningen udstikker.

TV 2s etiske retningslinjer gælder for alle publikationer på TV 2s platforme, herunder også materiale offentliggjort på TV 2s sider på sociale medier.

Det er alle medarbejderes og eksterne producenters pligt at kende TV 2s etik – og efterleve den i alle vores produktioner.

Under hensyntagen til ytringsfriheden skal medarbejderne være opmærksomme på ytringer i det offentlige rum, der - sammenholdt med ansættelsens karakter og synlighed - kan skabe begrundet usikkerhed om TV 2s upartiske og publicistiske udgangspunkt fri af partipolitiske, organisatoriske og kommercielle bindinger.

I det følgende er beskrevet en række retningslinjer for TV 2s etik. Danske Mediers og Dansk Journalistforbunds 'Vejledende regler for god presseskik' samt TV 2s klagevejledning er gengivet i et særskilt notat.

Generelle retningslinjer

TV 2 arbejder altid på brugernes og seernes vegne. Der skal derfor ikke blot tages hensyn til hovedpersoner og medvirkende i TV 2s programmer – men også til, om en sag har offentlighedens interesse.

Det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. TV 2 undersøger altid en sag så grundigt som muligt. TV 2 baserer sig som hovedregel ikke på en enkelt kilde og sikrer altid, at de personer, som en sag drejer sig om, har mulighed for at få deres synspunkt frem.

Ifølge 'De vejledende regler for god presseskik' bør der udvises kritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.

Kilder og medvirkende, der repræsenterer særlige interesser – hvad enten det er politisk, økonomisk eller andet, skal deklareres som sådan. Det gælder også, når de optræder i anden sammenhæng. Det skal desuden ”gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer”.

”Overskrifter og mellemrubrikker skal i form og indhold have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse”, som det hedder i reglerne.

Alle, der medvirker eller omtales i TV 2s programmer og artikler, skal behandles fair og redigeres redeligt, så klip, indslag, programmer eller artikler fremstår i rette sammenhæng og afspejler de holdninger og argumenter, der er kommet til udtryk.

TV 2 betaler ikke for tip til journalistiske indslag, artikler eller programmer.

TV 2 beskytter sine kilder i overensstemmelse med lovgivningen vedrørende journalisters ret til kildebeskyttelse.

TV 2 imødekommer aldrig krav om udlevering af ikke offentliggjorte optagelser, herunder råbånd, medmindre der foreligger en retskendelse

Medvirkende og interviews

De ’Vejledende regler for god presseskik’ foreskriver, at ”ved indsamling eller offentliggørelse af information bør andres tillid, følelser, uvidenhed, manglende erfaring eller svigtende herredømme ikke udnyttes”.

Der skal udvises særlig opmærksomhed i forbindelse med kilder, der lider af psykiske sygdomme, afhængighed, mental svækkelse, demens eller lignende.

Men ingen af disse tilstande udelukker i sig selv nogen fra at blive brugt som kilder og dermed udleve deres grundlovssikrede ytringsfrihed og ret til at deltage i den offentlige debat.

Medvirkende i TV 2s programmer og artikler har krav på at få klar besked om tema og ramme for optagelser og interview.

Medvirkende har derimod som udgangspunkt ikke krav på forud for et interview at få kendskab til de konkrete spørgsmål, der skal stilles. Såfremt medvirkende stiller betingelser af den karakter, må disse betingelser som udgangspunkt afvises .

TV 2 lover ikke medvirkende, at vedkommendes synspunkter kommer til at stå alene og uimodsagte, eller at der ikke vil blive redigeret i vedkommendes udtalelser.

TV 2 forbeholder sig ret til at bringe optagelser og interviews, der er foretaget i henhold til en indgået aftale, også selv om et interview eller anden optagelse kræves afbrudt undervejs eller efterfølgende fortrydes. Det, der er sagt, kan ikke trækkes tilbage.

TV 2 skal som udgangspunkt have samtykke fra medvirkende og hovedpersoner i programmer. Samtykke kan være mundtligt eller skriftligt, ligesom der kan være tale om "accept", "stiltiende accept" og at personerne "ikke modsætter sig".

I tilfælde, hvor man vil skildre personer, der ikke har indvilget i at deltage i et program, kræves det, at samfundsinteressen for sagen overstiger hensynet til den pågældende persons privatliv. I sådanne tilfælde skal beslutningen godkendes på redaktionelt ledelsesniveau.

Hovedpersoner i dokumentarudsendelser bliver som hovedregel inden udsendelse orienteret om programmets tilblivelse, ligesom de som hovedregel vil blive tilbudt medvirken.

Optagelse af samtaler er et almindeligt og accepteret journalistisk redskab, når journalisten præsenterer sig med navn og organisation.

Personer, der anmodes om at medvirke, har ret til at afslå, og hvis dette er af væsentlig betydning for et indslag, program eller artikel, skal TV 2 fortælle, at – og gerne hvorfor – de ikke medvirker.

Aftale om medvirken

Aftaler om medvirken kan være både skriftlige og mundtlige.

TV 2 accepterer som hovedregel ikke krav fra medvirkende om at godkende det redigerede program eller interview.

Der kan dog være sager med så betydelig samfundsinteresse, at TV 2 vælger at indgå en aftale, som giver en medvirkende mulighed for at gøre indsigelse mod redigeringen for så vidt angår faktuelle forhold, beskyttelse af personer, der optræder på optagelsen og lignende. Retten til indsigelse gælder ikke selve den journalistiske vinkel eller fremstilling i øvrigt.

Forelæggelse

Ifølge de 'Vejledende regler for god presseskik' skal "oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare".

Det hedder endvidere, at "angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn".

Forelæggelse skal altid forsøges og skal omfatte alle relevante oplysninger. Forelæggelse bør ske i rimelig tid inden offentliggørelsen og om muligt på en sådan måde, at den berørte person får lejlighed til at overveje eventuelle kommentarer. Det er vanskeligt at udstikke faste retningslinjer for, hvad der er rimelig tid. Rimelig tid kan variere fra flere uger til få dage, timer eller endda minutter, afhængig af platform, sagens kompleksitet, karakter, aktualitet og produktionstid.

I sager, hvor TV 2 viderebringer oplysninger fra andre medier, sikrer TV 2, at det sker med tydelig kildeangivelse, og at de presseetiske retningslinjer er overholdt. TV 2 bringer som udgangspunkt ikke historier, der alene er baseret på andre mediers anonyme kilder, og hvis det sker, er det kun efter godkendelse på redaktionelt ledelsesniveau.

Konfrontation

TV 2 bruger i særlige tilfælde konfrontation – her forstået som uanmeldt interview og forelæggelse – som journalistisk metode, når man har en begrundet formodning om, at ansvarlige personer ikke vil medvirke til et almindeligt interview.

Konfrontation bruges i sager af samfundsmæssig betydning og i forhold til (hoved-)ansvarlige personer. De konfronterede skal have tilbud om i stedet at give et almindeligt interview inden offentliggørelsen. Hvis den pågældende vælger at stille op til et almindeligt interview, bruger TV 2 som udgangspunkt ikke konfrontationen.

Den angrebne part

Angreb på personer og institutioner må som udgangspunkt kun bringes, når angriberen selv lægger navn og titel til angrebet, når der er vægtige grunde til at bringe det, og når relevante oplysninger er forelagt den person eller institution, der udsættes for kritik.

Er navngivne personer og institutioner, der udsættes for kritik, forhindret i med kort varsel at medvirke, er det som hovedregel TV 2s politik at vente, til en fyldestgørende kommentar kan skaffes – medmindre det drejer sig om en væsentlig sag af høj aktualitet.

I de 'Vejledende regler for god presseskik' fremgår det, at "meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse".

Helt specifikt gælder, at "selvmord eller selvmordsforsøg bør ikke omtales, medmindre klar almen interesse kræver eller begrundet offentlig omtale, og i så fald bør omtalen være så skånsom som mulig".

Forhold af privat karakter – som eksempelvis navngivne personers sygdom, sidespring eller selvmord – omtales derfor ikke, medmindre vægtige overordnede interesser taler for det, og i så fald kun efter godkendelse på redaktionelt ledelsesniveau.

Anonymitet

Medvirkende i TV 2s programmer skal som hovedregel optræde utilsløret og med fuldt navn. Det hører til undtagelsen, at anonyme personer får lov at optræde på TV 2s platforme. Det gælder også repræsentanter for grupper, der normalt optræder anonymt eller maskeret.

Et særligt hensyn kan dog gælde personer, der er eller kan blive udsat for trusler, retsforfølgelse, whistleblowers eller personer, der har været ofre for en forbrydelse.

Anonym medvirken kræver altid godkendelse på redaktionelt ledelsesniveau.

Sløring

Hvis TV 2 bruger optagelser foretaget med skjult kamera, skal privatpersoner som udgangspunkt sløres. Der kan dog være personer, som må tåle at blive vist. Dette gælder dog primært, hvor de viste personer er (hoved-)ansvarlige for ulovlige eller i øvrigt kritisable forhold.

Selv i tilfælde, hvor der ikke er anvendt skjult kamera, kan det være nødvendigt at sløre personer, der ikke har givet samtykke til offentliggørelse af optagelserne. Det vil for eksempel gælde personer, der er optaget i krænkende situationer, eksempelvis ofre for forbrydelser, personer der er i færd med at begå lovbrud, eller hvor optagelserne bringes i en (anden og) krænkende sammenhæng.

Brug af sløring kræver godkendelse på redaktionelt ledelsesniveau.

Skjulte optagelser

De 'Vejledende regler for god presseskik' anfører, at "offentliggørelse af skjulte optagelser bør kun ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde".

Der skal tungtvejende grunde til, før man griber til brug af skjulte optagelser, og beslutningen skal i hvert enkelt tilfælde godkendes på redaktionelt ledelsesniveau.

Kun hvis det ikke eller kun vanskeligt er muligt at skaffe den fornødne dokumentation på anden vis, og hvor offentliggørelsen tjener en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der er optaget skjult, kan man anvende skjulte optagelser, uden at der foreligger et (efterfølgende) direkte eller indirekte samtykke fra de medvirkende.

Agent provocateur og muldvarpe

Personer, der arbejder for TV 2, udgiver sig som hovedregel ikke for at være andre end dem, de er – medmindre tungtvejende grunde taler for det.

Når det drejer sig om egentlig "agent provocateur"-virksomhed, gælder samme regler som for skjulte optagelser.

Brug af "agent provocateur" og "muldvarpe" skal i hvert enkelt tilfælde godkendes på redaktionelt ledelsesniveau.

Billedvalg og redigering

Ifølge de 'Vejledende regler for god presseskik' skal "ofre for forbrydelser eller ulykker vises det størst mulige hensyn. Det samme gælder vidner og pårørende til de implicerede. Ved indsamling og formidling af billedmateriale, herunder amatør billeder, skal der vises hensynsfuldhed og takt".

Det kan i den forbindelse være væsentligt at understrege, at det kan være en respekt for ofre – for eksempel i krig – når man dokumenterer og fortæller deres historie.

TV 2s udgangspunkt er, at man ikke bringer billeder, der krænker personers værdighed – hverken ofrenes, de pårørendes eller seernes. Det kan dog være berettiget at vise ubehagelige og voldsomme billeder som dokumentation. Nyheds- og dokumentarjournalistik afspejler virkeligheden, også når det handler om krig, terror, katastrofer og ulykker, og i sådanne tilfælde skal der foretages en afvejning af hensyn.

TV 2 manipulerer ikke med billede og lyd i hverken nyheds-, sports- eller dokumentarudsendelser, så det ikke er virkeligheden, der kommer på skærmen. Valg af billede skal være præcist og autentisk, og hvis det ikke er tilfældet, skal det enten af sammenhængen eller ved brug af ident fremgå tydeligt for seerne.

Brug af ikke-dagsaktuelle billeder skal i nyheds- og sportsnyhedsprogrammer markeres med tydelig ident eller "Arkiv".

Brug af generelle billeder, herunder arkivmateriale, skal ske med omtanke.

Ved rekonstruktioner, visualisering og dramatisering skal det enten af sammenhængen eller ved brug af ident klart fremgå for seerne, hvad der er tale om.

Optagelser foretaget af andre

Brug af optagelser foretaget af tredjemand kræver altid særlig agtpågivenhed, uanset om optagelserne er foretaget af virksomheder, interesseorganisationer - som for eksempel nødhjælpsorganisationer og aktivistgrupper - eller offentlige instanser, som for eksempel politi og militære organisationer.

Det bør i sådanne tilfælde fremgå tydeligt over for seerne, at der er tale om materiale optaget af tredjemand, som kan have partsinteresser knyttet til offentlighedsloven.

Samtidig stiller brug af denne type materiale særlige krav til dokumentation af optagelsernes autenticitet. Tilsvarende retningslinjer gælder for brug af interviews og materiale fra pressemøder optaget af virksomheder, politiske partier og lignende.

Kriminalstof

TV 2 udviser særlig påpasselighed ved omtale af kriminalstof. Enhver er i princippet uskyldig, indtil det modsatte er bevist. Personer, som omtales, interviewes eller vises billeder af, behandles ud fra dette princip. Der skal endvidere tages hensyn til ofre for forbrydelser, der som udgangspunkt skal anonymiseres, medmindre de selv ønsker at stå frem.

Ifølge de 'Vejledende regler for god presseskik' bør "retsreportagen være objektiv. På ethvert stadium af sagernes forberedelse og ved behandlingen i retten bør journalisten tilstræbe en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes – i straffesager anklagemyndighedens og forsvarrets – synspunkter. En omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse".

Tilsvarende gælder det, at "familiaritetsforhold, race, etnicitet, nationalitet, trosbekendelse, seksuel orientering eller organisationsforhold bør alene nævnes, når det er relevant for sagen".

I de 'Vejledende regler for god presseskik' påpeges endvidere, at "så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig.

Ved omtale af en straffesag skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig".

Det fremgår samtidig, at "der skal i videst muligt omfang følges en klar saglig linje ved afgørelsen af, hvilke sager der omtales, og i hvilke tilfælde navne på de implicerede nævnes. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet".

Der skal ydermere "iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelser herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Dette gælder dog ikke meddelelser, som den anmeldte selv fremdrager, eller hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget".

Endelig bør "en sigtet, tiltalt eller domfældt person forskånes for at få fremdraget pågældendes tidligere straffedom, hvis den er uden betydning for de forhold, vedkommende nu er sigtet, tiltalt eller dømt for. I anden nyhedssammenhæng bør de mod en person tidligere rejste straffesager som regel ikke omtales".

TV 2 vil som udgangspunkt ikke offentliggøre navne eller på anden måde identificere sigtede og tiltalte, medmindre de selv står frem, eller når offentlig interesse taler for det.

Det gælder for eksempel, hvis den pågældende indtager en væsentlig position i samfundet eller på anden måde har tiltrukket sig offentlig interesse og dermed kan betegnes som professionel kilde (kendte debattører, forretningsfolk, kunstnere, sportsstjerner, reality-stjerner og lignende), hvad enten det er i offentlig eller privat tjeneste.

TV 2 kan i visse tilfælde nævne navnet på dømte. Efter TV 2s normale praksis kræver det, at den pågældende er idømt mindst 2 års ubetinget fængsel – medmindre særlige forhold taler for at nævne navnet efter samme retningslinjer som for sigtede og tiltalte.

Vold og beskyttelse af børn

TV 2 tager særlige hensyn til børn og udsender derfor som udgangspunkt ikke programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold. Ved programmer, som i øvrigt kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling – for eksempel på grund af indhold af eksplicit seksuel, voldelig eller på anden vis stødende karakter – advares der inden programmet.

I nyheds- og dokumentarprogrammer advarer TV 2 som hovedregel mod voldelige eller tilsvarende ubehagelige scener.

Ifølge de 'Vejledende regler for god presseskik' bør der "udvises særligt hensyn over for børn og andre personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser eller anden medvirken.

Ved offentliggørelse af interview eller lignende bør forældresamtykke indhentes, når emnets karakter og den mindreåriges alder taler herfor”.

Medvirker børn, der er under den kriminelle lavalder, i journalistiske indslag og lignende, indhenter TV 2 derfor så vidt muligt samtykke fra forældre eller værge – dog under hensyn til sagens karakter og den enkeltes ret til at ytre sig om egne forhold og holdninger.

Humor, satire og sprog

TV 2 har vide rammer for humor og satire, som både kan provokere, bryde med vedtagne normer og udfordre grænser. Et kendetegn ved satire er, at den tager udgangspunkt i noget allerede eksisterende, som parodieres, forstørres eller karikeres.

TV 2 tilstræber, at værter og medarbejdere både i tale og skrift undlader brug af bandeord. Kraftudtryk og slang kan dog i visse tilfælde forekomme, hvis det er redaktionelt begrundet.

Det hører med i billedet, at TV 2 i det samlede programudbud skal afspejle den mangfoldighed af kultur, livsopfattelse og levevilkår, der er i de forskellige dele af landet.

Anvendelse af kunstig intelligens (AI)

TV 2 Danmark A/S ønsker som udgangspunkt at udnytte enhver teknologi, der kan understøtte, udvikle og forbedre vores publicistiske arbejde. Herunder også AI.

Teknikken må aldrig kompromittere eller undergrave vores troværdighed. Og enhver brug skal følge TV 2s dataetiske regelsæt.

TV 2 er opmærksom på de nye teknologiers risici, og brug skal vurderes til at give fordele for TV 2s udgivelser og vores publikum.

Derfor opdaterer vi løbende vores konkrete tilgang, retningslinjer og forbehold i en særlig AI-manual.

Debat på nettet og brug af sociale medier

TV 2s etiske retningslinjer gælder også for det redaktionelle stof, som offentliggøres på TV 2s sider på sociale medier som for eksempel Facebook og Twitter.

Desuden modererer TV 2 debatter på tv2.dk samt TV 2s sider på sociale medier i det omfang, man måtte blive opmærksom på indlæg, som overskrider TV 2s retningslinjer for god debat på de pågældende sider.

Samtidig bruger TV 2 nettet som arbejdsredskab, også til at finde cases og medvirkende – hvad enten det drejer sig om tv2.dk, sociale medier eller nettet generelt.

Sponsorering, produktplacering og skjult reklame

TV 2 kan i henhold til gældende lovgivning benytte sig af forskellige former for sponsorering. Sponsor og annoncører kan ikke købe sig til redaktionel indflydelse.

Ved omtale af kommercielle produkter samt for eksempel virksomheder og organisationer, der kan have en kommerciel interesse i eksponering, foretages der altid en vurdering af den redaktionelle begrundelse for behandling af emnet med henblik på at undgå skjult reklame.

Fejl, rettelser og sletning

Ifølge de 'Vejledende regler for god presseskik' skal "berigtigelse af urigtige meddelelser finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen".

Desuden hedder det, at "meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt".

Hvis TV 2 bringer urigtige oplysninger af betydning, berigtiges de så hurtigt som muligt, enten ved at publicere en ny, selvstændig historie eller ved at rette i allerede publiceret stof, alt efter sagens karakter. Det gælder, uanset om TV 2 selv opdager fejlen eller får den påpeget.

Det er TV 2s politik, at rettelser skal være tydelige. Ved rettelser på nettet skal det fremgå klart, hvis der er ændret i en artikel, ligesom der skal være link til en eventuelt ny, korrekt artikel i den pågældende sag.

TV 2 sletter som hovedregel ikke materiale, der har været udsendt, hvad enten det er på tv eller nettet.

I helt særlige tilfælde kan det komme på tale at fjerne indslag fra TV 2 PLAY og på TV 2s sider på sociale medier.

Tilsvarende kan man på nettet i helt særlige tilfælde og efter konkret vurdering slette privatpersoners navn og eventuelt billede, ligesom enkelte artikler kan af-indekseres, så de ikke længere er umiddelbart tilgængelige ved almindelig søgning på internettet.

Anonymisering af kilder på tv2.dk kan i undtagelsestilfælde komme på tale, hvis kilden optræder på TV 2s foranledning, og fortsat offentliggørelse på nettet i alvorlig grad kan skade den pågældendes fortsatte livsførelse og jobmuligheder.

Anmodninger fra kilder, omtalte eller andre med retlig interesse, der henvender sig med ønske om at få begrænset offentlighedens adgang til materiale udgivet på TV 2s digitale platforme, vil blive behandlet individuelt, sagligt og på redaktionelt ledelses-niveau.

Professionelle kilder og andre, der indtager en væsentlig position i samfundet, hvad enten det er i offentlig eller privat tjeneste, kan som udgangspunkt ikke forvente af-indeksering af materiale.

TV 2 Direktionen, 13. juni 2023

Læs også:

Pressenævnets vejledende regler for god presseskik:

<https://www.pressenaevnet.dk/god-presseskik/>

Regler for god debat på TV 2 s sider på sociale medier:

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-09-11-den-gode-debat>

TV 2s klagevejledning:

<https://sr.tv2.dk/klager/>

Pressenævnets klagevejledning:

Findes i under "Vejledning" i dette link <https://www.pressenaevnet.dk/>